

КАЛИФОРНИЈА МАСТИТИС ТЕСТ
(California Mastitis Test-CMT)

Калифорнија маститис тест је јефтин и препоручује се једном месечно за краве, будући да су резултати довољно поуздани да пружи информације о здравственом стању вимена:

1. Изводи се мешањем једнаких делова реагенса СМТ-а и млека
2. За извођење теста користити специјалну посуду од пластике подељену на четири дела. Млеко из четврти вимена измустити у одвојени одељак за сваку четврт, затим посуду нагните скоро усправно да одлијете вишак млека, тако да у одељку остане 2mL млека. У сваки одељак се дода око 2mL СМТ реагенса. Саджај у посуду се измеша и очитава реакција
3. Реагенс реагује са леукоцитима и долази до промене конзистенције млека
4. Што је реакција интензивнија, већи је број бодова и крстића
5. Брзим тестом, који раде произвођачи, откривају се субклинички и хронични маститис

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА КАЛИФОРНИЈСКОГ ТЕСТА НА МАСТИТИС

Изглед садржаја у одељцима посуде	Оцена		Инфекција	Број соматских ћелија (БСТ)
	бодовно/описно	знацима		
Уједначена боја и непромењена конзистенција	Негативна	0	Одсуство	0 до 200 000
При померању посуде запажа се незнатна промена конзистенције	(1)Трагови	+/-	Ризик од инфекције минорним патогенима	200 000 до 400 000
Појачано згушњавање, али се не ствара желатинозна маса	(2)Слабо позитивна	+	Субклинички маститис	400 000 до 1.200.000
Смеша се згрушава одмах при мешању и има тенденцију да се скупи на средини, али се по престанку мешања одмах разилази	(3)Изразито позитивна	++	Субклинички маститис	1.200 000 до 5.000.000
Ствара се густа желатинозна маса која се скупља на средини и не разилази се после престанка мешања	(4)Снажно позитивна	+++	Субклинички маститис близу клиничког	преко 5.000.000

Овај летак објављен је уз помоћ Европске уније. За садржину овог летка искључиво је одговоран Weglobal и та садржина не одражава званичне ставове Европске уније

Weglobal

Контакт:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
www.minpolj.gov.rs
E-mail: office@minpolj.gov.rs

Управа за ветерину
www.vet.minpolj.gov.rs
E-mail: vetuprava@minpolj.gov.rs

Република Србија
Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ
Пројекат финансира Европска унија

Поштовани
произвођачи
млека,

Маститис

негативно утиче на квалитет млека
и на испуњеност стандарда квалитета
у складу са захтевима Европске уније

ОБЛИЦИ И СИМПТОМИ МАСТИТИСА

Субклинички маститис
приближно 90-95% свих
случајева маститиса

- виме изгледа нормално
- млеко је непромењене боје и без грудвица
- повећан број соматских ћелија (вредност 3-5)
- принос млека мањи за око 10%
- дуже траје

Клинички маститис
приближно 5-10% свих
случајева маститиса

- јасно видљиве промене на вимену (отеченост, темперираност, болност промена боје)
- пораст телесне температуре
- промена боје и конзистенције

1. **Акутни маститис**
најчешћи тип клиничког маститиса
- некавалитетно млеко
  - губитак апетита
  - депресија
  - одмах потребно лечење

2. **Хронични маститис**
- некавалитетно млеко
  - крава изгледа здраво

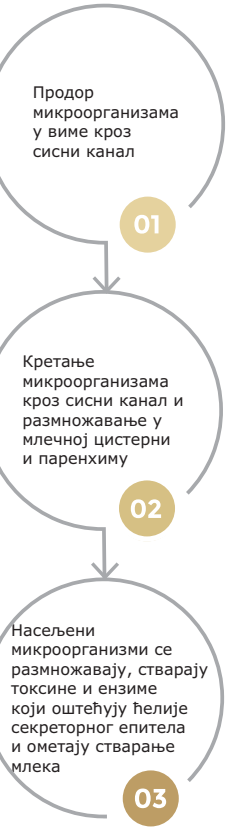
ШТА УТИЧЕ НА
ПОЈАВУ МАСТИТИСА?

Апарати за мужу
Простирка
Неадекватна брига
Хигијена
Бактерије
Клима
Генетика
Тељење
Заостала постелица
Неприлагођена исхрана

РЕЗИМЕ

- **Маститис је пре свега питање управљања газдинством**
- **Маститис се може држати под контролом**
- **Програм превентиве маститиса, ако се правилно примењује, даје најбоље резултате**

ПРОЦЕС
РАЗВИЈАЊА
ИНФЕКЦИЈЕ

10 КОРАКА ЗА КОНТРОЛУ МАСТИТИСА

1. Адекватно припремите краве за мужу:
  - користите папирне убрусе за једнократну употребу и обришите сисе пре постављања апарата за мужу
2. Успоставите добар систем муже:
  - опрема за мужу треба да буде адекватна по величини, да се редовно чисти и одржава у технички исправном стању
  - ставите сисне чаше после темељног прања и сушења сиса
  - обезбедите стабилан вакуум
  - проверите да не склизне држач сисних чаша
3. Пажљиво користите и уклањајте апарат за мужу
  - уклоните апарат за мужу када се крава измузе
  - пре уклањања сисних чаша са вимена, затворите вакуум завртњем
4. Потпајте сисе после сваке муже у средство одобрено за дезинфекцију сиса после муже:
  - потпањем, сиса се затвара у наредних 6-8 сати и на тај начин, спречава се евентуални продор микроба у виме
5. Пратите учесталост маститиса на фарми и периоде када дође до значајног пораста броја соматских ћелија у млеку стада
6. Позовите ветеринара. Клиничке маститисе крава лечите одмах. Лечене краве музите одвојено и њихово млеко не мечајте са млеком здравих крава. Млеко лечених крава не користи се за исхрану људи.
7. Краве са хроничним маститисом издвојите из стаде и музите их последње. Краве код којих се не постиже успех у лечењу, искључите из даље производње:
  - краве са хроничним маститисом су извор инфекције на фарми
8. Краве после последње муже пред засушење треба лечити препаратима произведеним за ту сврху:
  - стопа излечења је двоструко већа него у случају лечења током лактације
  - смањује се ризик од клиничког и субклиничког маститиса током наредних лактација
9. Краве треба да су чисте, да на вимену нема балеге или стајњака:
  - оградити простор од блажних и блатњавих површина
  - стаја треба да има одговарајући вратни рам (тренаер) и простирку
  - простор за тељење треба да буде чист, са одговарајућом простирком (пожељно од сламе)
10. Адекватна исхрана и брига о кравима